บทคัดย่อ

น้ำหมักชีวภาพเตรียมด้วยวิธีการที่ต่างกันจากการหมักผล ไม้ต่างชนิดกัน 7 ชนิด ได้แก่ น้ำมะพร้าว สับปะรค มะละกอ มะนาว ส้ม มะม่วง และ ฝรั่ง มีสมบัติเป็นกรค สามารถใช้จับตัวยางธรรมชาติ ยางแผ่น และขางก้อนถ้วยที่จับตัวจากภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคอีสานมีสมบัติยางคิบและยางวัลคาในซ์แตกต่างกัน หากเปรียบเทียบสมบัติยางที่จับตัวคั่วยน้ำหมักชีวภาพและสารจับตัวมาตรฐานกรคฟอร์มิก ค่อนข้างใกล้เคียงกัน แต่มีความแปรปรวนต่างกันในสมบัติของยางที่เตรียมจากแต่ละภาค สำหรับน้ำหมัก สับปะรค 3 สูตร ที่เตรียมด้วยวิธีการจากทั้ง 3 มหาวิทยาลัย (มอ. ม.นเรศวร และ ม. อุบลฯ) มีสมบัติไม่ แตกต่างกันมาก มีค่าพีเอชอยู่ในช่วง 3-4 น้ำหมักสูตร มอ. มีค่าการนำไฟฟ้าสูงสุดประมาณ 4.9-8.3 mS/cm ส่วนน้ำหมักสูตรม.อุบล และ สูตร ม.นเรศวร มีค่าการนำไฟฟ้าใกล้เคียงกันอยู่ในช่วง 1.5-2.6 mS/cm ปริมาณน้ำตาลในน้ำหมักสูตร มอ. สูตร ม.นเรศวร และ สูตรม.อุบล มีค่าอยู่ในช่วง 1.4-2.6, 3.0-3.2 และ 2.9-5.9% Brix ตามลำคับ น้ำหมักสูตร ม.อุบลฯ มีปริมาณกรคมากที่สุด รองลงไปคือ น้ำหมักสูตร ม.นเรศวร และน้ำหมักสูตร มอ. ชนิดของกรคที่พบมากในน้ำหมักสับปะรค คือ กรดแลกติกและกรดอะซิติก มีค่าอยู่ ในช่วง 16,000-30,000 ppm. หลังจากเก็บน้ำหมักสูตรต่างๆ ไว้เป็นระยะเวลา 2 เดือน ปริมาณกรคจะลดลง โดยเฉลี่ยประมาณ 26% น้ำหมักสับปะรดทั้ง 3 สูตร มีประสิทธิผลในการจับตัวน้ำยางสดใกล้เคียงกับการใช้ กรคฟอร์มิกหรือสารจับตัวทางการค้า สมบัติของยางคิบ ยางคอมพาวนค์ และยางวัลคาในซ์ ที่ได้จากการใช้ น้ำหมักสับปะรคจับตัวยาง พบว่าสมบัติยางคิบ คือ VM, Ash, N, Po, PRI, MV และสียาง ไม่ขึ้นกับชนิคของ สูตรน้ำหมักสับปะรค รูปแบบยางแผ่นหรือยางก้อนถ้วยที่จับตัว แต่สมบัติของยางดิบจะขึ้นกับแหล่งยางที่ใช้ จับตัว และมีสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนสมบัติยางคิบแตกต่างกันอยู่ในช่วง 3-32 % สมบัติยางคอมพาวนค์ และลักษณะการวัลคาในซ์ของยางคอมพาวนค์สูตรยาง GUM และสูตรยางใส่สารตัวเติม (HAF) ไม่ขึ้นกับ ชนิคของน้ำหมัก รูปแบบยางแผ่น ยางก้อนถ้วย หรือแหล่งยางที่จับตัว ส่วนสมบัติทางฟิสิกส์ยางวัลคาในซ์ พบว่าสูตรยาง Gum ชนิดของน้ำหมักไม่ส่งผลต่อสมบัติความแข็ง ความทนต่อแรงคึง ความยืดสูงสุด ณ จุด ขาค และความทนการฉีกขาค แต่ส่งผลต่อสมบัติการยุบตัวจากแรงอัด ส่วนสมบัติมอคุลัส 100% มอคุลัส 300% มีความแปรปรวนไม่แน่นอน ในขณะที่กรณีสูตรยางใส่เขม่าคำ (HAF) ชนิดของน้ำหมักไม่ส่งผลต่อ สมบัติกวามทนต่อแรงคึง และความยืดสูงสุด ณ จุดขาด แต่จะส่งผลต่อสมบัติทางกายภาพอื่นๆ หากวิเคราะห์ แหล่งที่มาของยาง พบว่าแหล่งที่มาของยางไม่ส่งผลต่อความทนต่อแรงคึงของทั้งยางสูตร Gum และสูตรยาง ใส่เขม่าคำ (HAF) แต่จะส่งผลต่อสมบัติทางกายภาพอื่นๆ คือสมบัติความแข็ง มอคุลัส ความยืดสูงสุด ณ จุด ขาด การยุบตัวจากแรงอัด และความทนการฉีกขาด

Abstract

Seven types of bio-organic liquid were prepared by different protocol using 7 kind of fruits such as coconut water, pineapple, papaya, lime, orange, mango and guava. The obtained bio-organic liquid was acid and can use as rubber coagulant to prepare rubber sheet and cup lump. The obtained rubber sheets and cup lamp using latex from the south, the north and the northeast of Thailand showed significantly different properties both in raw rubber and vulcanized rubber. In comparison between using bio-organic liquid and formic acid, the rubber properties were not different. But the source of natural latex affected on the rubber properties. Three types of pineapple bio-organic liquid prepared by 3 universities; PSU, NU, UBU; showed similar properties in term of pH which were in the range of 3-4. Bio-organic liquid from PSU gave highest conductivity in the range of 4.9-8.3 mS/cm. Bio-organic liquid from NU and UBU showed similar conductivity in the range of 1.5-2.6 mS/cm. Sugar contents of bio-organic liquid from PSU, NU and UBU were in the range of 1.4-2.6, 3.0-3.2 and 2.9-5.9% Brix, respectively. Bio-organic liquid from UBU gave highest acidity follow by NU and PSU. Lactic acid and acetic acid were found to be major contents of the bio-organic liquid at the concentration of 16,000-30,000 ppm. After storage the bio-organic liquid for 2 months, the acidic contents were decreased in average 26%. The three types of pineapple bio-organic liquid were good rubber coagulants as formic acid and commercially available coagulants. The properties of raw rubber, compound rubber and vulcanized rubber in term of VM, Ash, N, Po, PRI, MV and color were determined. The results showed that using different bio-organic liquid did not affect on the raw rubber properties in form of rubber sheet and cup lamp. The properties of raw rubber were different when using latex from different sources. The coefficients of variation of raw rubber properties were in the range of 3-32%. The properties of compound rubber and vulcanization properties of GUM rubber and HAF rubber were not depend on type of bio-organic liquid, rubber sheet, cup lamp or source of natural rubber latex. Using different bio-organic liquid, GUM rubber showed no effect on physical properties of vulcanized rubber in term of hardness, tensile strength, elongation at break and tear strength, but affected on compression set. However, modulus 100% and 300% of vulcanized rubber showed high variation. In case of HAF rubber, type of bio-organic liquid showed no effect on tensile strength and elongation at break but effect on other properties of vulcanized rubber. To analyze the source of rubber, the source of the rubbers did not affect the tensile strength of the Gum rubber or carbon black (HAF) filled rubber, but affected hardness, modulus, elongation at break, compression set and tear strength properties.